

Nya regler om leveranssäkra elnät

Den 1 januari 2006 trädde nya regler om leveranssäkra elnät i kraft. De nya reglerna i ellagen stärker hushållens och företagens rätt till en rimlig kompensation för de svårigheter som uppstår vid elavbrott. Reglerna ska även driva på investeringar för att förbättra elnäten.

De återkommande och långvariga elavbrotten har förorsakat hushåll, företag och samhället omfattande skador. Riksdagen har därför beslutat om nya regler som säkerställer att elöverföringen blir leveranssäker och som innebär att omfattande och långvariga elavbrott vid svåra väderförhållanden kan minimeras.

Vad innebär de nya reglerna för elkunden?

Nätföretagen är från och med den 1 januari 2006 skyldiga att betala ersättning till elanvändare vid långvariga oplanerade elavbrott. Elkunden har därmed rätt till en schablonersättning vid avbrott som varar minst 12 timmar. Ju längre avbrottet varar, desto högre blir ersättningen. Ersättningen blir högre än den frivilliga ersättningen som nätbolagen tidigare betalat ut och omfattar även näringsidkare. De nya reglerna påverkar inte konsumenters rätt till skadestånd enligt gällande regler. För konsumenter som har rätt till skadestånd medför de nya reglerna dock att avbrottsersättning ska avräknas från skadeståndet.

Vad innebär de nya reglerna för nätföretagen?

Elförsörjningen är en mycket viktig samhällsfunktion vilket innebär att stora delar av samhället kan lamsläs när överföringen av el inte fungerar. Lagstiftningen har därför utformats på ett sätt som ger nätföretagen starka drivkrafter för att göra elnäten driftsäkra. Reglerna ställer krav på nätföretagen att förbättra driftsäkerheten bland annat genom att:

- oplanerade avbrott inte får överstiga 24 timmar från och med den 1 januari 2011,
- göra regionnäten trådsäkra,
- ta fram bättre underlag för att åtgärda brister i elnäten, främst risk- och sårbarhetsanalyser och åtgärdsplaner.

Nätföretagen åläggs också att informera elkunderna om elnätens kvalitet och rätt till ersättning.

Ersättningsnivåer

Ersättningsbeloppet beror på avbrottets längd och elkundens årliga nätkostnad. Elkunden har alltid rätt till en minimiersättning som för 2006 är 800 kronor för avbrott som varar längre än 12 timmar och 1 600 kronor för avbrott som varar 24-48 timmar. Se räkneexempel i tabellen på nästa sida. Den maximala ersättningen för ett avbrott är tre års nätkostnad.

Avbrottsersättning betalas inte om:

- Avbrottet beror på elkundens försummelse
- Elöverföringen avbryts för att vidta åtgärder av elsäkerhetsskäl
- Avbrottet beror på en händelse av exceptionell karaktär, till exempel sabotage

Avbrottsersättning får jämkas om:

- Skyldigheten att betala ut ersättning är oskäligt betungande för nätföretaget.
- Arbetsförhållandena på grund av väder eller mörker är sådana att personal inte kan skickas ut.

Vem betalar avbrottsersättningen?

Ersättningen betalas av det nätföretag som elkunden är ansluten till. Det gäller även om avbrottet inte uppkommit i det nätföretagets elnät utan i en annan del av nätet.

Hur får elkunden sin ersättning?

Elkunden behöver normalt inte ansöka om ersättning. Ersättningen ska betalas av nätföretaget utan oskäligt dröjsmål och aldrig senare än sex månader från utgången av den månad då nätföretaget fick kännedom om avbrottet. Elkunden har rätt till ränta på ersättningsbeloppet om ersättningen inte betalas i rätt tid. Nätföretaget får själv bedöma om förhållandena är sådana att elkunden inte har rätt till någon ersättning eller att ersättningen får jämkas.

Om ett nätföretag trots dessa regler inte betalar någon ersättning, ska elkunden kräva ersättningen från företaget senast två år från det att avbrottet upphörde för att ha rätt till ersättning. Om elkunden inte är nöjd med nätföretagets bedömning kan elkunden väcka talan om rätten till avbrottsersättning vid tingsrätt.

Räkneexempel för den nya ersättningsnivån

Lägenhet (2 000 kWh/år)							Villa 20 A (20 000 kWh/år)					
Nätavgift	Fast (kr/år)		Rörlig (kr/kWh)				Fast (kr/år)		Rörlig (kr/kWh)			
	500		0.25				2 000		0.17			
Summa (kr/år)	500		500				2 000		3 400			
Total nätkostnad/år	500 + 500 = 1 000 kr						2 000 + 3 400 = 5 400 kr					
	Avbrottets längd (dygn)						Avbrottets längd (dygn)					
	12-24 (h)	1	2	3	6	12	12-24 (h)	1	2	3	6	12
Ersättning	800	1 600	2 400	3 000	3 000	3 000	800	2 150	3 500	4 850	8 900	16 200

Mer information

Energimarknadsinspektionen vid Statens energimyndighet

Energimarknadsinspektionen har tillsyn över nätföretagen samt arbetar med informationsspridning till energikonsumenter för att öka hushålls- och företagskonsumenternas möjligheter att agera på de konkurrensutsatta energimarknaderna.

Energimyndighetens webbplats: www.stem.se

Konsumentverket

Hos konsumentverket kan du bland annat jämföra olika elhandelsföretags priser.

Konsumentverkets webbplats: www.konsumentverket.se

Kommunal rådgivning

Konsumentverksamheten i din kommun erbjuder bland annat förköpsrådgivning samt vägledning vid tvister.

Konsumenternas elrådgivningsbyrå

Konsumenternas elrådgivningsbyrå är en självständig byrå för konsumenter som hjälper och vägleder i olika frågor på elmarknaden. Läs mer på webbplatsen: www.elradgivningsbyran.se

REGERINGSKANSLIET

Miljö- och
samhällsbyggnadsdepartementet

103 33 Stockholm • tfn växel 08-405 10 00

Faktabladet finns tillgängligt i elektronisk form på regeringens webbplats: www.regeringen.se. Läs mer om Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementets ansvarsområden på www.regeringen.se/miljo
E-postadress: registrator@sustainable.ministry.se

Faktabladet är producerat av Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet. Artikelnr. M2006.01